Դիւանի գրութեամբ յանձնարարուեց Երևանի փոխթեմակալին յայտնել Նորին Վեհափառութեան գոհունակութիւնն ու Հայրապետական օրհնութիւնը Բասարգեչարի շրջանի ոստիկան պ. Աւետիս Տէր-Գրիգորեանին և եկեղեցու շինութեան հոգաբարձու պ. Ղարիբ Բոյաղչեանին, որ առաջինն աջակցութիւն է ցոյց տուել եկեղեցու շինութեան գործում, իսկ երկրորդը նուիրել է Նորակառոյց եկեղեցու գմբէթի համար խաչ, մի ջահ, սեղանի վարագոյր և արծաթեայ սկիհ։ 29 յունուարի. թ. թ. 209 և 210։

Կոնդակ օրհնութեան Պեատիգորսկի հայոց եկեղեցական-ծխական դպրոցի Յօբելենական Յանձնաժողովի անունով դպրոցի 25 ամեայ յոբելեանը կատարելու առթիւ։ 5 փետրուարի. թ. 257։

Կոնդակ գոհունակութեան և օրհնութեան Թէոդորոս Խաչիեանցի անունով Շուշու Մեղրեցոց ս. Աստուածածին եկեղեցու դպրոցը վերանորոգելու առթիւ, որի համար ծախսել է 3000 րուբլի։ 8 փետրուարի. թ. 268։

ՍԻՆՈԴԻ ՕՐԱԳՐՆԵՐԻՑ ՔԱՂՈՒԱԾՆԵՐ

Թ. 735. 12–13 դեկտեմբերի 1912 թ. Սինոդն ի նկատի ունենալով, որ Ներսէս քահանայ Հերթեցեանը իւր 12 ամեայ քահանայագործութեան ընթացքում միշտ խռովութիւնների և գժտութիւնների պատճառ է եղել և չէ ճանաչել հոգևոր իշխանութիւն, չի կատարել նրա ամենաօրինական պահանջները, այլ ընդհակառակը ըմբոստանալով իւր իշխանութեան դէմ անտեղի և անարդար բողոքներ է յարուցանում, իւր գրութիւններում թեմական իշխանութեան համար վիրաւորական ոճ է բանեցնում, բանիցս զգուշացումներ է եղած և պատժուած է, բայց չի ուղղւում իւր խռովարար ընթացքից. որոշում է ազատ համարել նորան քահանայական կարգից և իսպառ հոգևոր կոչումից։

Թ. 7. 14 յունուարի 1913 թ. Սինոդը՝ լսելով Երեւանի Կոնսիստորիայի 1912 թ. նոյեմբ. 10-ի № 8667 յայտարարութիւնը, որոշեց. Բաշ-Գեադիկլար գիւղի բնակիչ Արիստակէս Յարութիւնեանցին ընդունել հոգեւոր կոչման մէջ և պատուիրել Երեւանի Հայոց Կոնսիստորիային մտցնել հոգեւորականների ցուցակի մէջ և առաջարկել Երեւանի փոխ-թեմակալին ձեռնադրել ընծայացու Արիստակէս Յարութիւնեանին քահանայ Բաշ-Գեադիկլար գիւղի համար.

Թ. 20. 18 յուն. 1913 թ. Սինոդը՝ լսելով Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիայի կրկնակի յայտարարութիւնը՝ որոշեց. համաձայն Վեհափառ Կաթուղիկոսի մակագրութեան թոյլ տալ Վրաստանի Հայոց վիճակային Կոնսիստորիային հոգեւոր կոչման մէջ ընդունել Արշակ Տիխեանին և յանձնարարել թեմի ժամանակաւոր կառավարչին ձեռնադրել նրան քահանայ Ռուխսպիր գիւղի համար.

Թ. 21. 18 յուն. 1913 թ. Սինոդը՝ լսելով Շամախու Հայոց Կոնսիստորիայի յունիս 30-ի թ. 1140 յայտարարութիւնը՝ որոշեց. թոյլ տալ Շամախու Հայոց վիճակային Կոնսիստորիային հոգեւոր կոչման մէջ ընդունել Յակոբ Մովսիսեանցին և յանձնարարել թեմի առաջնորդին ձեռնադրել նրան քահանայ Բաղուի ս. Աստուածածին եկեղեցու այն ծխականների համար, որոնք բնակւում են Բիբի-Հէյբաթ թաղում.

Թ. 22. յուն. 18. Սինոդը որոշեց անցեալ տարիների նման ուղարկել Կ. Պոլսի հայոց Ամենապատիւ Պատրիարքի անունով մի հարիւր ռուբլի (100 ռ.) իբրեւ նպաստ Մայր Աթոռի կողմից Ազգային ս. Փրկիչ հիւանդանոցին.

Թ. 36 յուն. 23. Սինոդը՝ լսելով Վեհափառ Կաթուղիկոսի անցած տարուայ դեկտեմբերի 28-ի թ. 1846 Կոնդակը, որոշեց. պատուիրել Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիային տալ հանգուցեալ գրականագէտ Ղազարոս Աղայեանի այրի Նատալիա Աղայեանին նպաստ տարեկան երկու հարիւր ռուբլի վիճակային արդիւքից մինչեւ նորա մահը՝ սկսած այս յունուարի 1-ից.

Թ. 42. 23 յուն. Սինոդը՝ լսելով Սինոդի հաշուապահական մասի 1612 թ. զեկուցումը, որ վերաբերում է տպարանի անունով ստացուած արարատայնների գանձման՝ որոշեց. ի նկատի ունենալով, որ արարատայնները չեն ստացւում ս. առաջնորդների անփութութեան պատճառով և որ հարկաւոր է նրանց ուշադրութիւնը դարձնել այս հանգամանքի վերայ՝ խնդրել Նորին Վեհափառութեան տնօրէնութիւնը։

Թ. 47. յուն. 25. Սինոդը՝ լսելով Ղարաբաղի Կոնսիստորիայի նախկին անդամ գանձապահ Մուշեղ քահանայ Վարդապետեանի գործը, որոշեց. նկատի առնելով, որ Մուշեղ քահանայ Վարդապետեանը արդէն լրիւ վճարել է իր վերայ հաշւող 2823 ռ. 75 կոպէկի գումարը, գործը կարճել և պատուիրել Ղարաբաղի Կոնսիստորիային փոխադրել Սինոդ այդ գումարը, որ Կոնսիստորիայի նախահաշւով չէ նախատեսնուած իբրև մուտք։

Թ. 52. 28 յունուարի. Սինոդը՝ լսելով Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիայի անցեալ տարուայ մայիսի 5-ի թ. 1756 յայտարարութիւնը Գանձակի ս. Յովհաննէս եկեղեցուն պատկանող «Արափլու» հողաբաժնից 200 դեսեատին հող Ժամհարեան նոր բացուելիք Գիւղատնտեսական դպրոցին ծախելու մասին, որոշեց. համաձայնուելով ծխականների վճռին ս. Յովհաննէս եկեղեցու «Արափլու» հողը Ժամհարեանին վաճառելու համար՝ դեսեատինը 100 ռուբլիով, թոյլտուութիւն խնդրել Բարձրագոյն իշխանութիւնից յիշեալ եկեղեցապատկան հողը վաճառելու և այս տնօրէնութեան մասին այժմ և եթ տեղեկացնել Կոնսիստորիային։

Թ. 55. 30/31 յունուարի. Սինոդը՝ լսելով Հոգևոր գործերի դեպարտամենտի անցած տարուայ դեկտ. 13-ի թ. 11601 գրութիւնը, որով Սևաստոպոլի հայոց գերեզմանատանը հայ մատուռ կառուցանելու մասին խնդրում է Սինոդի եզրակացութիւնը, որոշեց. թոյլ տալ Սևաստոպոլի հայոց գերեզմանատանը մատուռ կառուցանել և յայտնել այս մասին Հոգևոր գործերի դեպարտամենտին

և հրամանագրել Աստրախանի վիճակային Կոնսիստորիային ի պատշաճաւոր կարգադրութիւն, վերադարձնելով գործը։ Յայտնել նոյնպէս Կոնսիստորիային, որ, ինչպէս երեւում է այս գործից, Կոնսիստորեան չի վարուել օրէնքի տրամադրութեան համաձայն և խախտել է եկեղեցիների վերաշինութեան համար օրէնքի սահմանուած միջնորդութիւն յարուցանելու կարգը։

Թ. 57. 30/31 յունուարի. Սինոդը՝ լսելով Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիայի յայտարարութիւնը Տփխիսի Թանգոյեան եկեղեցու միաբանների՝ Ներսէս աւագ քահանայ Ղամազեանի և Յարութիւն քահանայ Ծուղուրեանցի անպատեհ արարքների մասին, որոշեց. բեկանել Կոնսիստորիայի վճիռը, որ վերաբերում է Ղամազեան քահանային Թէլէթ ուղարկելուն մի ամսեայ քահանայագործութիւնից դադարեցման և պատուիրել խիստ յանդիմանութիւն կարդալ Թանգոյեան եկեղեցու միաբաններ՝ Ներսէս աւագ քահանայ Ղամազեանին և Յարութիւն քահանայ Ծուղուրեանին իրենց անպատշաճ վարմունքների համար եկեղեցու մէջ, զգուշացնելով նրանց, որ այդպիսի արարքների համար ապագայում խիստ պատժի կենթարկուեն։

Թ. 58. 30/31 յունուարի. Սինոդը՝ լսելով Բջնեցի Շահմուրադ, Հուսէին և Ադամալ Ալիօղլիների կողմից գրաւած վանքապատկան հողերի մասին Երեւանի շրջանային դատարանի կայացրած վճիռը, որով հողերը յանձնւում են Մայր Աթոռին, որոշեց. Վանական կառավարութեան միջոցով պատուիրել կալուածոց կառավարչին յետ վերցնել այդ հողերը և տիրապետել որպէս Մայր Աթոռի սեփականութիւն։

Թ. 59. 30/31 յունուարի. Սինոդը՝ լսելով հանգուցեալ Սարգիս Ջանումեանի յօգուտ ս. Էջմիածնի Գ. Հ. Ճեմարանի կտակած գումարի տոկոսների գործադրութեան համար Նորին Սրբութեանը տուած յայտարարութեան մասին, որոշեց. կարճել այս գործը և ներկայացնել Ճեմարանի վարչութեան տարեցտարի գումարւող դրամները Վեհափառի

կողմից նշանակուած սաներ պահելու համար և հրատարակել «Արարատում» այդ մասին։

Թ. 60. 36/31 յունուարի. Սինոդը՝ լսելով Աղէքսանդր Արամազդխանեանի կտակով հոգևոր իշխանութեան իրաւասութեան յանձնուած նորա կալուածների շահագործման և նրանից ստացած փողի գործադրութեան խնդիրները՝ որոշեց. դրամները պահել, մինչև որ կը գոյանայ մի գումար, որով հնարաւոր կլինի կտակի տրամադրութիւնը կատարել՝ միջնակարգ և բարձրագոյն դպրոցներում սաներ պահել կտակողի անուան յիշատակին հայ չքաւոր ընտանիքներից, իսկ տների վերանորոգութեան համար այժմ և եթ հոգալ։